

Handläggare
Maria Nilsson
Telefon: 08-508 244 99

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2019-02-28

Oegentligheter och förtroendeskadligt agerande

Yttrande över projektrapport från Stadsrevisionen (dnr 3.1.3-80/2018)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande över projektrapporten Oegentligheter och förtroendeskadligt agerande och överlämnar den till Stadsrevisionen.
2. Omedelbar justering.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Stefano Prestinoni
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadens revisionskontor, Stadsrevisionen, har genomfört en granskning för att bedöma om nämndernas arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendeskadligt agerande är tillräckligt. Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämndernas arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter behöver utvecklas. Förvaltningen ser att informationsinsatser vid anställningens början fungerar tillfredsställande men att återkommande information under anställningstiden behöver utvecklas. Arbetet med återkommande information och utbildning rörande förtroendeskadligt beteende pågår.

Bakgrund

Stadens revisionskontor, Stadsrevisionen, har genomfört en granskning för att bedöma om nämndernas arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendeskadligt agerande är tillräckligt. Granskningen har avgränsats till en övergripande nivå samt till områdena bygglov och äldreomsorg.

De nämnder som granskats är stadsbyggnadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Skärholmen och Kungsholmen.

Revisionskontoret har remitterat rapporten till de granskade nämnderna för yttrande senast den 28 februari 2019. Kontoret har beviljat Skärholmens stadsdelsnämnd anstånd till den 1 mars.

Ärendet

Revisionskontorets granskning inleds med att ringa in vad som anses vara oegentligheter och förtroendskadligt agerande. Exempel som ges är mutor, jäv, bedrägeri, förskingring samt förtroendskadliga, arbetshindrande och konkurrerande bisysslor. Granskningen har skett med utgångspunkt i följande frågor:

- Har nämnden identifierat risker för oegentligheter och förtroendskadligt agerande inom nämndens olika ansvarsområden?
- Finns rutiner och arbetssätt för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter och förtroendskadligt agerande i verksamheten?
- Har medarbetarna tillräcklig kunskap om vad som är att anse som förtroendskadligt agerande på arbetsplatsen?

De bedömningsgrunder som revisionen utgår ifrån vid analys och bedömning kallas revisionskriterier. Revisionskontoret har tillämpat följande revisionskriterier: Stockholms stads riktlinjer mot mutor och korruption (dnr 160-1416/2015), Förtroendskadliga bisysslor (Cirkulär 2002:5, SKL), Regler för ekonomisk förvaltning, 6 kap 1-3 §§ samt Överenskommelse för att motverka mutor och korruption.

Rapporten går först igenom revisionskriterierna och deras tillämpning för att sedan gå över till att beskriva resultatet av granskningen.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämndernas arbete för att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter behöver utvecklas. Rapporten lämnar följande rekommendationer till de granskade nämnderna:

- Säkerställ att stadens styrdokument på området kommuniceras och implementeras i hela organisationen, exempelvis genom utbildningsinsatser.
- Säkerställ att rutinerna för information, anmälan om beslut om bisysslor är förankrade i hela organisationen.

- Säkerställ att risk för oegentligheter och förtroendskadligt agerande beaktas inom samtliga verksamhetsområden.
- Tydliggör vilka rapporteringskanaler som ska användas i det fall medarbetare misstänker oegentligheter eller själva blir utsatta för otillbörlig påverkan samt säkerställa att dessa är förankrade i hela organisationen.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer ärendet som könsneutralt, varför ingen jämställdhetsanalys görs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben i samarbete med den administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen håller med Stadsrevisionen om att arbetet med att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter är av yttersta vikt för att behålla medborgarnas förtroende. Vid en genomgång av revisorernas iakttagelse och rekommendationer framgår att Skärholmens arbete med förtroendskadligt agerande behöver utvecklas. Förvaltningen har tagit fram ett antal rutiner för att stävja förtroendskadligt agerande, men behöver bli bättre på att säkerställa att informationen löpande förs ut till medarbetarna.

Förvaltningen ser att informationsinsatser vid anställningens början fungerar tillfredsställande men att återkommande information under anställningstiden behöver utvecklas. Nyanställda får information om bisysslor och annat förtroendskadligt agerande i sitt ”Välkommen-till-Skärholmen-brev”. Skärholmens stadsdelsförvaltning håller just nu på att arbeta fram en digital introduktion och kommer även lägga in informationen i vår digitala introduktion när den är färdig. Samtliga nya chefer får information om stadens styrdokument i sin introduktion. Personalenheten kommer årligen att skicka ut information om bisysslor och var gränsen går för när en bisyssla kan anses förtroendskadlig. Det är medarbetarens närmaste chef som gör bedömningen om en bisyssla är tillåten eller inte. Personalenheten stöttar enhetscheferna i detta arbete.

Arbetet med återkommande information och utbildning rörande förtroendskadligt beteende pågår. Varje enhet och avdelning kommer att komplettera sina årshjul för APT med att enhets- respektive avdelningschef ska ge tydlig och konkret information om innebörden i stadens styrdokument för att förebygga oegentligheter

och förtroendeskadligt agerande. Förvaltningens jurist kommer löpande under året att ta fram exempel på olika typer av förtroendeskadligt beteende och hur dessa undviks.

Skärholmen har i sin Väsentlighets- och riskanalys identifierat ett antal punkter som är särskilt viktiga för att stävja oegentligheter. En av dem är följsamhet mot delegationsordningen. Förvaltningens jurist har i uppdrag att under 2019 göra en översyn av delegationsordningen samt koppla informationsinsatser till den, så att medarbetarna har god kännedom om gränserna för sin handlingsförmåga.

Utbildningar på temat otillåten påverkan inom socialtjänsten kommer att hållas under 2019. Utbildningarna kommer att ske i form av åtta workshops. Skärholmens upphandlingssamordnare kommer att hålla en utbildning i hur man genomför direktupphandlingar. Detta kommer att ske under hösten 2019.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har påbörjat ett arbete med att förnya sin värdegrund. Kopplat till detta arbete kommer förvaltningen att i samarbete med de anställda att ta fram en uppförandekod, s.k. Code of conduct. I denna lyfts konkreta exempel på situationer som kan uppkomma i det dagliga arbetet och hur anställda ska förhålla sig till dem. Arbetet är planerat att påbörjas under hösten 2019.

Vad gäller rapporteringskanaler som ska användas i de fall medarbetare misstänker oegentligheter eller själva blir utsatta för otillbörlig påverkan slår Skärholmens ekonomihandbok fast att en enskild medarbetare som misstänker oegentligheter ska ta det med sin närmaste chef. Om det känns obehagligt kan den enskilde vända sig till hr-personal. Personal vid personalenheten kommer under året att utarbeta en rutin för hur rapportering av misstanke om förtroendeskadligt agerande går till. Denna kommer att läggas in på Skärholmens intranät, lätt åtkomlig för samtlig personal.

Bilagor

1. Oegentligheter och förtroendeskadligt agerande, projektrapport från Stadsrevisionen
2. Skärholmens risk- och sårbarhetsanalys